

Кәсіптік стандарт: «Құбырларды төсеу бойынша жұмысшылар»

1-ші тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік стандарттың қолдану аясы: "Құбырларды төсеу бойынша жұмысшылар" кәсіптік стандарты "Кәсіптік біліктілік туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабына сәйкес әзірленіп, білім беру бағдарламаларын қалыптастыруға, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, білім беру ұйымдары қызметкерлері мен түлектерінің кәсіптік біліктілігін тануға және құрылыс саласындағы қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен кәсіпорындарда персоналды басқару саласындағы кең ауқымды міндеттердің шешімдеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Осы кәсіптік стандартта мынадай терминдер, анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

1) Бетон – тұтқыр заттан (мысалы, цемент), ірі және ұсақ толтырғыштардан, судан тұратын ұтымды таңдалған және тығыздалған қоспаны қалыптастыру және қатайту нәтижесінде алынған жасанды тас құрылыс материалы. Кейбір жағдайларда оның құрамында арнайы қоспалар болуы мүмкін, сонымен қатар құрамында су жоқ (мысалы, асфальтбетон)

2) Ғимарат – табиғи немесе жасанды кеңістік шекаралары бар және өндірістік процестерді орындауға, материалдық құндылықтарды орналастыруға және сақтауға немесе адамдарды, жүктерді уақытша орналастыруға (орын ауыстыруға), сондай-ақ жабдықтарды немесе коммуникацияларды орналастыруға (төсеуге, жүргізуге) арналған жасанды жасалған ауқымды, тегістікті немесе желілік объект (жер үсті, су беті және (немесе) жер асты, су асты). Ғимарат көркемдік-эстетикалық, әшекей-қолданбалы не мемориалдық мақсатта да болуы мүмкін

3) Құбыр – құбырдың көлденең қималарындағы қысым айырмашылығының әсерінен газ тәрізді және сұйық заттарды, шаң тәрізді және сұйытылған массаларды, сондай-ақ қатты отынды және ерітінді түріндегі өзге де қатты заттарды тасымалдауға арналған инженерлік-техникалық құрылыс

4) Құрылыс – қандай да бір заттың, машинаның, аспаптың, құрылыстың және т. б. бөліктерінің құрылымы, құрылымы, өзара орналасуы

5) Құрылыс қызметі – жаңа объектілер салу және (немесе) бар объектілерді (үйлерді, ғимараттар мен олардың кешендерін, коммуникацияларды) өзгерту (кеңейту, жаңғырту, техникамен қайта жарақтандыру, реконструкциялау, қалпына келтіру, күрделі жөндеу), олармен байланысты технологиялық және инженерлік жабдықтарды монтаждау (бөлшектеу), құрылыс материалдарын, бұйымдар мен конструкцияларын дайындау (өндіру), сондай-ақ аяқталмаған объектілер құрылысын консервациялау мен өз ресурстарын тауысқан объектілерді кейіннен кәдеге жарату жұмыстарын жүзеге асыру жолымен өндірістік және өндірістік емес негізгі қорларды құру жөніндегі қызмет

6) Мемлекеттік нормативтер (мемлекеттік нормативтік құжаттар) – адамның мекендеуі мен тіршілік етуіне қолайлы, қауіпсіз және басқа да қажетті жағдайларды қамтамасыз ететін нормативтік құқықтық актілер, қала құрылысы және техникалық регламенттері, нормативтік-техникалық құжаттар, өзге де міндетті талаптар, шарттар мен шектеулер жүйесі

7) Объектіні пайдалануға қабылдау актісі – объект құрылысының бекітілген жобаға және мемлекеттік (мемлекетаралық) нормативтерге сәйкес аяқталғанын және объектінің пайдалануға толық өзірлігін растайтын құжат

8) Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекетаралық нормативтер (мемлекетаралық нормативтік құжаттар) – Қазақстан Республикасы мен басқа мемлекеттің (басқа мемлекеттердің) аумақтарында Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шарттар негізінде қолданылатын, мемлекетаралық қала құрылысы нормативтерін, мемлекетаралық құрылыс нормалары мен ережелерін, құрылыстағы мемлекетаралық стандарттарды қамтитын нормативтік-техникалық құжаттардың, ережелердің және басқа да міндетті талаптардың, шарттар мен шектеулердің жүйесі

9) Тапсырыс беруші – қызметін Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын жеке немесе заңды тұлға. Жобаның (бағдарламаның) тапсырыс беруші-инвесторы, тапсырыс беруші (меншік иесі), құрылыс салушы не олардың уәкілетті адамдары қызмет мақсаттарына қарай тапсырыс беруші бола алады

10) Техникалық қадағалау – орындалған жұмыстың сапасын, мерзімін, құнын, қабылдап алынуын және объектінің пайдалануға берілуін қоса алғанда, жобаны іске асырудың барлық сатысында құрылысты қадағалау

3. Осы кәсіптік стандартта мынадай қысқартулар қолданылады

1) БА – басшылар, мамандар және өзге де қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығы

2) БТБА – жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік біліктілік анықтамалығы

3) СБШ – салалық біліктілік шеңбері

4) ЭҚЖЖ – экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші

2-ші тарау. Кәсіптік стандарттың паспорты

4. Кәсіптік стандарттың атауы: Құбырларды төсеу бойынша жұмысшылар

5. Кәсіптік стандарттың коды: F42211003

6. ЭҚЖЖ секциясын, бөлімін, тобын, сыныбын және кіші сыныбын көрсету:

F Құрылыс

42 Азаматтық құрылыс

42.2 Үлестіруші инженерлік имараттардың құрылысы

42.21 Құбырлар құрылысы

42.21.1 Мұнай және газ магистраль құбырларының құрылысы

7. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Кәсіптік стандартта құрылыс саласына жататын негізгі кәсіптердің сипаттамасы, сондай-ақ құрылыс саласындағы және онымен байланысты салалардағы қызметті жүзеге асыратын қызметкерлердің жұмыс сипаттамасы мен еңбек функциялары келтірілген.

8. Кәсіптер карточкаларының тізімі:

1) Құбыр жүргізуші - 2 СБШ-нің деңгейі

2) Құбыр жүргізуші - 3 СБШ-нің деңгейі

3) Құбыр жүргізуші - 4 СБШ-нің деңгейі

4) Құбыр салушы - 2 СБШ-нің деңгейі

5) Құбыр салушы - 3 СБШ-нің деңгейі

6) Құбыр салушы - 4 СБШ-нің деңгейі

3-ші тарау. Кәсіптер карточкалары

9. Кәсіптің карточкасы «Құбыр жүргізуші»:			
Топтың коды:	7126-2		
Қызмет атауының коды:	7126-2-001		
Кәсіптің атауы:	Құбыр жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр жүргізуші ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-002 Желілік құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау			

	<p>Дағды 1: Ауысымды қабылдау және тапсыру, тазалау және жуу, қызмет көрсетілетін жабдықтар мен коммуникацияларды дезинфекциялау, жұмыс орнын, айлабұйымдарды, құралдарды жинау, сондай-ақ оларды тиісті жағдайда ұстау жөніндегі жұмыстарды орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ішкі еңбек тәртібі қағидаларының, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары мен нормаларының талаптарын сақтау; 2. Құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы ескі оқшаулауды алып тастау; 3. Суды ағызуды орындау; 4. Траншеялар мен шұңқырларды толтыруды орындау; 5. Аумақтар мен үй-жайларды тазалауды және ретке келтіруді жүзеге асыру. 6. Авариялар орындарын қоршауға және қалпына келтіру жұмыстарына және тиеу-түсіру жұмыстарына қатысу. <p>Білімдер:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магистральдық құбырлардың және оның құрылыстарының мақсаты; 2. Магистральдық бекіту арматурасын пайдалану ережесі; 3. Жер жұмыстарын орындау тәртібі; 4. Телефон аппаратының байланыс желісіне қосылу тәсілдері және байланыс құралдарын пайдалану қағидалары; 5. Көтергіш-такелаждық құрылғылардың құрылғысы; 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	<p>Дағды 2: Құбырларда монтаждау және қалпына келтіру жұмыстарын орындау</p>	<p>Машықтар:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Белгіленген техникалық құжаттаманы жүргізу; 2. Құбырдағы тораптарды монтаждауды жүзеге асыру; 3. Құбырларды туралауды орындау; 4. Диаметрі 200 мм ден асатын құбырларды бұғу; 5. Эскиздер бойынша арматура мен фасонды бөлшектерді белгілеу және орнату; 6. Жоғары қысымды бекіткіш және сақтандырғыш Арматураны тексеру және жөндеу. <p>Білімдер:</p> <p>2-3 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Құбырды бекіту арматурасының мақсаты мен құрылысы; 2. Конденсат жинағыштардың орналасу схемасы және құрылымы; 3. Газ бен мұнайдың ағып кетуін анықтау және жою жөніндегі Нұсқаулық пен ережелер; 4. Гидропресс құрылғысы; 5. Бөлшектерді слесарлық өңдеу ережелері мен тәсілдері; 6. Металдардың қасиеттері және болат маркалары.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Құбыр жүргізуші
	4	Құбыр жүргізуші
	5	Шебер

	6	Өндіріс бастығы	
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы	
10. Кәсіптің карточкасы «Құбыр жүргізуші»:			
Топтың коды:	7126-2		
Қызмет атауының коды:	7126-2-001		
Кәсіптің атауы:	Құбыр жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр жүргізуші ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-002 Желілік құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Ауысымды қабылдау және тапсыру, тазалау және жуу, Қызмет көрсетілетін жабдықтар мен коммуникацияларды дезинфекциялау, жұмыс орнын, айлабұйымдарды, құралдарды жинау, сондай-ақ оларды тиісті жағдайда ұстау жөніндегі жұмыстарды орындау	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Ішкі еңбек тәртібі қағидаларының, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары мен нормаларының талаптарын сақтау; 2. Құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы ескі оқшаулауды алып тастау; 3. Суды ағызуды орындау; 4. Траншеялар мен шұңқырларды толтыруды орындау; 5. Аумақтар мен үй-жайларды тазалауды және ретке келтіруді жүзеге асыру. 6. Авариялар орындарын қоршауға және қалпына келтіру жұмыстарына және тиеу-түсіру жұмыстарына қатысу.	
		Білімдер:	
		4-5 разряд 1. Магистральдық құбырлардың және оның құрылыстарының мақсаты; 2. Магистральдық бекіту арматурасын пайдалану ережесі; 3. Жер жұмыстарын орындау тәртібі; 4. Телефон аппаратының байланыс желісіне қосылу тәсілдері және байланыс құралдарын пайдалану қағидалары; 5. Көтергіш-такелаждық құрылғылардың құрылғысы; 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау ережесі.	

	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Құбыр жүргізуші	
	5	Шебер	
	6	Өндіріс бастығы	
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы	
11. Кәсіптің карточкасы «Құбыр жүргізуші»:			
Топтың коды:	7126-2		
Қызмет атауының коды:	7126-2-001		
Кәсіптің атауы:	Құбыр жүргізуші		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Мамандық: Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр жүргізуші ретінде		
Формалды емес және информталы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-2-002 Желілік құбыр жүргізуші		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Құбырлардың сенімді және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Құбырларды дайындау, құрастыру, орнату және арматура мен құбырларды бөлшектеу кезінде қарапайым қосалқы және қосалқы жұмыстарды орындау	Дағды 1: Ауысымды қабылдау және тапсыру, тазалау және жуу, қызмет көрсетілетін жабдықтар мен коммуникацияларды дезинфекциялау, жұмыс орнын, айлабұйымдарды, құралдарды жинау, сондай-ақ оларды тиісті жағдайда ұстау жөніндегі жұмыстарды орындау	Машықтар:	
		6 разряд 1. Ішкі еңбек тәртібі қағидаларының, еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы, өндірістік санитария және өртке қарсы қорғау қағидалары мен нормаларының талаптарын сақтау; 2. Құбырларды тоттан және ақаулы жабындардан тазарту арқылы ескі оқшаулауды алып тастау; 3. Суды ағызуды орындау; 4. Траншеялар мен шұңқырларды толтыруды орындау; 5. Аумақтар мен үй-жайларды тазалауды және ретке келтіруді жүзеге асыру. 6. Авариялар орындарын қоршауға және қалпына келтіру жұмыстарына және тиеу-түсіру жұмыстарына қатысу.	

		Білімдер:	
		6 разряд 1. Магистральдық құбырлардың және оның құрылыстарының мақсаты; 2. Магистральдық бекіту арматурасын пайдалану ережесі; 3. Жер жұмыстарын орындау тәртібі; 4. Телефон аппаратының байланыс желісіне қосылу тәсілдері және байланыс құралдарын пайдалану қағидалары; 5. Көтергіш-такелаждық құрылғылардың құрылғысы; 6. Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау ережесі.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Жауапкершілік Тәртіптілік Дәлдік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	5	Шебер	
	6	Өндіріс бастығы	
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы	
12. Кәсіптің карточкасы «Құбыр салушы»:			
Топтың коды:	7126-3		
Қызмет атауының коды:	7126-3-003		
Кәсіптің атауы:	Құбыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	2		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: негізгі орта білім	Мамандық: -	Біліктілік: -
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр салушы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-3-001 Өнеркәсіптік темірбетон құбырларды салушы 7126-3-002 Өндірістік темір бетонды құбырларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Әр түрлі материалдардан инженерлік желілердің құбырларын монтаждау және төсеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық			

жұмыстарын орындау	Дағды 1: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау элементтерін тазалау және инженерлік желілердің құбырларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде қалдықтарды жинау	Машықтар: 2-3 разряд 1. Қоқыс пен қалдықтарды жинау және кәдеге жарату үшін қолмен және механикаландырылған құралмен жұмыс істеу; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін санитарлық-гигиеналық жағдайларды бағалау.
		Білімдер: 2-3 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес құрылыс терминдері мен анықтамалары; 2. Материалдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар; 3. Құбырлардың, құрама темірбетон коллекторларының, арналардың, камералар мен құдықтардың негізгі бөлшектерін тазалау қағидалары мен тәсілдері; 4. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар; 5. Құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау алдында дайындық операцияларын орындау	Машықтар: 2-3 разряд 1. Қолмен және механикаландырылған құралды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолдану; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін жағдайлардың қауіпсіздігін бағалау.
	Білімдер: 2-3 разряд 1. Ерітінді дайындау әдістері; 2. Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау кезінде қосалқы жұмыстарға арналған негізгі құрал мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережесі; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде қызметкердің іс-қимыл тәртібі; 4. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі; 5. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау бойынша жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	3	Құбыр салушы
	4	Құбыр салушы
	5	Шебер
	6	Өндіріс бастығы
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы

13. Кәсіптің карточкасы «Құбыр салушы»:

Топтың коды:	7126-3		
Қызмет атауының коды:	7126-3-003		
Кәсіптің атауы:	Құбыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	3		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі: ТжКБ (жұмысшы кәсіптер)	Мамандық: Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	Біліктілік:
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр салушы ретінде		
Формалды емес және информалы біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-3-001 Өнеркәсіптік темірбетон құбырларды салушы 7126-3-002 Өндірістік темір бетонды құбырларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өр түрлі материалдардан инженерлік желілердің құбырларын монтаждау және төсеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			
Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау	
	Қосымша еңбек функциялары:		
Еңбек функциясы 1: Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау элементтерін тазалау және инженерлік желілердің құбырларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде қалдықтарды жинау	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Қоқыс пен қалдықтарды жинау және кәдеге жарату үшін қолмен және механикаландырылған құралмен жұмыс істеу; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін санитарлық-гигиеналық жағдайларды бағалау.	
		Білімдер:	
		4-5 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес құрылыс терминдері мен анықтамалары; 2. Материалдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар; 3. Құбырлардың, құрама темірбетон коллекторларының, арналардың, камералар мен құдықтардың негізгі бөлшектерін тазалау қағидалары мен тәсілдері; 4. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар; 5. Құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.	
Дағдыны тану мүмкіндігі:		-	

	Дағды 2: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау алдында дайындық операцияларын орындау	Машықтар:	
		4-5 разряд 1. Қолмен және механикаландырылған құралды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолдану; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін жағдайлардың қауіпсіздігін бағалау.	
		Білімдер: 4-5 разряд 1. Ерітінді дайындау әдістері; 2. Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау кезінде қосалқы жұмыстарға арналған негізгі құрал мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережесі; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде қызметкердің іс-қимыл тәртібі; 4. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі; 5. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау бойынша жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.	
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-	
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік		
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)		
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:	
	4	Құбыр салушы	
	5	Шебер	
	6	Өндіріс бастығы	
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы	
14. Кәсіптің карточкасы «Құбыр салушы»:			
Топтың коды:	7126-3		
Қызмет атауының коды:	7126-3-003		
Кәсіптің атауы:	Құбыр салушы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі:	4		
СБШ бойынша біліктілік ішкі деңгейі:			
БТБА, БА, үлгілік біліктілік сипаттамалары бойынша біліктілік деңгейі:	3-шығарылым. "Жұмыстар мен жұмысшы кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығын (3-шығарылым) бекіту туралы" 2019 жылғы 30 шілдедегі № 388 Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2019 жылғы 1 тамызда № 19169 болып тіркелді. Сыртқы құбыржолдарды монтаждаушы, 2-6 разряд		
Кәсіптік білім деңгейі:	Білім деңгейі:	Мамандық:	Біліктілік:
	ТжКБ (орта деңгейдегі маман)	Жергілікті магистральдық және желілік құбырларды монтаждау	
Жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар:	Кем дегенде алты ай құбыр салушы ретінде		
Формалды емес және информалды біліммен байланыс:	Сертификаттар және қысқа мерзімді оқыту курстары		
Кәсіптің басқа ықтимал атаулары:	7126-3-001 Өнеркәсіптік темірбетон құбырларды салушы 7126-3-002 Өндірістік темір бетонды құбырларды салушы		
Қызметтің негізгі мақсаты:	Өр түрлі материалдардан инженерлік желілердің құбырларын монтаждау және төсеу бойынша жұмыстарды орындау		
Еңбек функциялардың сипаттамасы			

Еңбек функцияларының тізбесі:	Міндетті еңбек функциялары:	1. Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау 2. Үлкен диаметрлі инженерлік желілердің құбырларын, күрделі құрылымдық шешімдерді монтаждауды орындау
	Қосымша еңбек функциялары:	
Еңбек функциясы 1: Инженерлік желілердің құбыржолдарын жаңа құрылыс, реконструкциялау және қызмет көрсету объектілерінде дайындық жұмыстарын орындау	Дағды 1: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау элементтерін тазалау және инженерлік желілердің құбырларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде қалдықтарды жинау	Машықтар:
		6 разряд 1. Қоқыс пен қалдықтарды жинау және кедеге жарату үшін қолмен және механикаландырылған құралмен жұмыс істеу; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін санитарлық-гигиеналық жағдайларды бағалау.
		Білімдер:
		6 разряд 1. Мамандандыруға сәйкес құрылыс терминдері мен анықтамалары; 2. Материалдарды тасымалдауға, сақтауға және сақтауға қойылатын талаптар; 3. Құбырлардың, құрама темірбетон коллекторларының, арналардың, камералар мен құдықтардың негізгі бөлшектерін тазалау қағидалары мен тәсілдері; 4. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау жөніндегі жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар; 5. Құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде өндірістік санитария және еңбек гигиенасы жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
	Дағды 2: Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау алдында дайындық операцияларын орындау	Машықтар:
		6 разряд 1. Қолмен және механикаландырылған құралды мақсаты бойынша және жұмыс түріне сәйкес қолдану; 2. Нормативтердің талаптарына сәйкес тапсырылған жұмысты орындау үшін жағдайлардың қауіпсіздігін бағалау.
		Білімдер:
		6 разряд 1. Ерітінді дайындау әдістері; 2. Инженерлік желілердің құбырларын монтаждау кезінде қосалқы жұмыстарға арналған негізгі құрал мен құрылғылардың мақсаты мен қолдану ережесі; 3. Өндірістегі жазатайым оқиға кезінде қызметкердің іс-қимыл тәртібі; 4. Жәбірленушіге алғашқы көмек көрсету ережесі; 5. Металл, құрама бетон және темірбетон конструкцияларын монтаждау бойынша жұмыстарды орындау кезінде еңбекті қорғау, өрт қауіпсіздігі, электр қауіпсіздігі жөніндегі ішкі және үлгілік нұсқаулықтар.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Еңбек функциясы 2: Үлкен диаметрлі инженерлік желілердің құбырларын, күрделі құрылымдық шешімдерді монтаждауды орындау		

<p>Дағды 1: Барлық диаметрлі болат құбырларды буындарға жинау; диаметрі 500 мм-ге дейінгі болат құбырларды кірпіктермен және 500 мм-ден астам буындармен төсеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Диаметрі 500 мм ге дейінгі болат құбырларды кірпіктермен және 500 мм ден жоғары буындармен төсеу жұмыстарын орындау; Диаметрі 800 мм-ден асатын және диаметрі 1500 мм-ден асатын қысымсыз құбырлардың буындарын тығыздау; Коллекторлардың, арналардың, тікбұрышты камералар мен құдықтардың темірбетонды қабырға блоктарын орнату; Коллекторлар мен арналардың көлемді секцияларын монтаждауды және оларды болттармен қосуды орындау; Диаметрі 1000 мм ден асатын дөңгелек темірбетон құдықтардың цилиндрлерін монтаждауды орындау; Құбырларды гидравликалық сынауды жүргізу; Гидравликалық және қол домкраттарының көмегімен Болат құбырларды қысу бойынша жұмыстарды орындау; 500 мм дейінгі Болат құбырларды корпустарға салу; Асбест цемент құбырларын муфталарға жинауды орындау. <p>Білімдер:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Болат құбырларды буындарға жинау ережелері; Болат құбырларды кірпіктермен төсеу ережелері; Дәнекерлеуге жиналған Болат құбырлардың шеттері мен буындарына қойылатын талаптар; Буындарды ұстау ережелері; Құбырлар мен коллекторларды гидравликалық тәсілмен сынау қағидалары; Болат құбырларды домкраттармен итеру ережелері.
<p>Дағдыны тану мүмкіндігі:</p>	<p>-</p>
<p>Дағды 2: Диаметрі 800-ден 1500 мм-ге дейінгі жалғыз шойын, темірбетон және асбест-цемент құбырларын төсеу</p>	<p>Машықтар:</p> <p>6 разряд</p> <ol style="list-style-type: none"> Диаметрі 800-ден 1500 мм-ге дейінгі жалғыз шойын, темірбетон және асбест-цемент құбырларын төсеу жұмыстарын орындау; Су тосқауылдары арқылы құбырларды төсеу жұмыстарын орындау; Диаметрі 350 мм ге дейінгі дюкерлер мен өтпелерді орнатуды орындау; Понтондарды орнату және жабдықтау; Роликті жолдар мен вагонеткаларға құбырдың кірпіктерін айналдыру операциясын орындау; Роликтерде немесе рельс жолдарында итеру әдісімен Құбырларды төсеу бойынша жұмыстарды орындау; Диаметрі 500 мм асатын құбырлардың Болат және шойын фасонды бөліктерін орнату; Диаметрі 150 ден 400 мм ге дейін клапандар мен Компенсаторларды орнату; Диаметрі 400 мм асатын сифондар мен су тығыздағыштарды және май тығыздағыштарды орнатуды орындау; Құбырлар мен кабельдердің астына арнайы тіректер мен кронштейндерді орнату; Ауыр құрылыс конструкцияларын тігу және бөлшектеу; Суға түсіру және су асты негізіне көлемі 300-ге дейін бас немесе су жинағыш орнату бойынша жұмыстарды орындау; Құбырларды арнайы жүктермен немесе таспен жүктеу.

		Білімдер:
		6 разряд 1. Су тосқауылдары арқылы дюкерлер мен құбырларды төсеу ережелері; 2. Суға түсіру және су асты негізіне көлемі 300-ге дейін бас немесе су жинағыш орнату ережесі; 3. Ауыр құрылыс конструкцияларын арқандап байлау және ажырату ережесі; 4. Роликтерде немесе рельс жолдарында итеру әдісімен Құбырларды төсеу жөніндегі жұмыстарды орындау қағидалары; 5. Роликті жолдар мен вагоншаларға құбыржолдың кірпіктерін илемдеу әдісімен жұмыстарды орындау ережесі; 6. Диаметрі 350 мм дейінгі дюкерлер мен өтпелерді монтаждау бойынша жұмыстарды орындау ережесі.
	Дағдыны тану мүмкіндігі:	-
Жеке құзыреттерге қойылатын талаптар:	Дербестік және жауапкершілік Күйзеліске тұрақтылық Тәртіптілік	
Техникалық регламенттер мен ұлттық стандарттардың тізімі:	2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 "Фимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (2023 жылғы 9 маусымдағы № 435, 2023 жылғы 19 желтоқсанда күшіне енеді)	
СБШ -нің ішіндегі басқа кәсіптермен байланыс:	СБШ-нің деңгейі:	Кәсіптің атауы:
	5	Шебер
	6	Өндіріс бастығы
	7	Мұнай құбырлары құрылысының басшысы

4-ші тарау. Кәсіптік стандарттың техникалық деректері

15. Мемлекеттік органның атауы:

Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі

Орындаушы:

С.Ж. Курмангожина, +7 (705) 120 21 39, snip.07@mail.ru

16. Өзірлеуге қатысатын ұйымдар (кәсіпорындар):

"Қазақстан жобалаушыларының республикалық одағы" өзін-өзі реттейтін ұйымы" ЗТБ (СРО "РСПК"), жұмыс тобы

Жоба жетекшісі:

М.А. Бисарова

E-mail: srorspk.kz@gmail.com

Телефон нөмірі: +7 (777) 404 04 83

17. Кәсіптік біліктілік жөніндегі салалық кеңес: №03-24-5/599 , 07.11.2023 г.

18. Кәсіптік біліктілік жөніндегі ұлттық орган: 03.11.2023 г.

19. «Атамекен» Қазақстан Республикасының Ұлттық кәсіпкерлер палатасы: 12.12.2023 г.

20. Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы: Нұсқа 1, 2023 г.

21. Болжамды қайта қарау күні: 31.12.2026 г.